

Pelastustoimen alueiden ja sopimuspalokuntien kalustohankeavustukset 2021

Palosuojelurahastolain (306/2003, muutettu 1057/2006/1.12.2006) 14 §:n mukaan rahastosta voidaan myöntää erityisavustuksia pelastustoimen alueille ja sopimuspalokunnille.

Palosuojelurahaston avustuksenhakuohjeen (SMDno-2015-1956) mukaan erityisavustukset seuraavana vuonna aloitettaviin kuntien ja pelastustoimen alueiden kaikkiin hankkeisiin sekä hintarajan ylittäviin sopimuspalokuntien hankkeisiin haetaan vuosittain määräaikana. Kaluston tai järjestelmän hankinnasta aiheutuneisiin kustannuksiin avustusta on mahdollista myöntää pelastustoimen alueille ja sopimuspalokunnille.

Hallitus julisti 26.11.2020 haettavaksi pelastustoimen alueille ja sopimuspalokunnille tarkoitetut avustukset kaluston (sis. harjoitusalueen kontit), järjestelmän tai pelastustoimen kenttäjohtamisjärjestelmän päätelaitteisiin. Palosuojelurahasto on tiedottanut asiasta aluehallintovirastoja, pelastustoimen alueita ja Ahvenanmaan maakuntahallitusta 26.11.2020 päivätyllä kirjeellä. Aluehallintovirastoja pyydettiin tiedottamaan hakumenettelystä ja aikataulusta kuntia ja pelastustoimen alueita. Pelastustoimen alueita kehoitettiin ohjeistamaan asiasta alueensa sopimuspalokuntia.

Kalustohankehankehakemukset oli määrä toimittaa aluehallintovirastoihin näiden ilmoittamana määräaikana. Palosuojelurahasto suositteli määräajaksi 8.2.2021. Aluehallintoviraston tuli asettaa hakemukset perusteltuun kiireellisyysjärjestykseen ja toimittaa ne Palosuojelurahastoon 1.3.2021 mennessä.

Saapuneet hakemukset

Määräaikaan mennessä rahastoon toimitettiin aluehallintovirastoista 79 hakemusta. Näistä kaksi oli tullut aluehallintovirastoihin myöhässä Palosuojelurahaston suosittelemasta määräajasta 8.2.2021 (yksi Etelä-Suomen aluehallintovirastoon ja yksi Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastoon). Hakemukset ovat tulleet kuitenkin Palosuojelurahastoon asetetussa määräajassa 1.3.2021, joten ne päätettiin käsitellä yhdessä muiden hakemusten kanssa.

Hakemukset jakautuivat aluehallintovirastoittain seuraavasti (vertailuvuodet 2019 – 2020):

Aluehallintovirasto	Vuosi 2021 Saapuneet kalustohankkeet	Vuosi 2020 Saapuneet kalustohankkeet	Vuosi 2019 Saapuneet kalustohankkeet
Etelä-Suomi	31	31	(33)
Lounais-Suomi	12	12	(18)
Länsi- ja Sisä-Suomi	14	14	(19)
Itä-Suomi	9	8	(5)
Pohjois-Suomi	5	1	(0)
Lappi	3	5	(5)
Ahvenanmaan maakuntahallitus	5	1	(4)

	Vuosi 2021	Vuosi 2020	Vuosi 2019
	Saapuneet	Saapuneet	Saapuneet
Aluehallintovirasto	kalustohankkeet	kalustohankkeet	kalustohankkeet
Yhteensä	79	72	84

Hakemuksia oli 7 enemmän kuin vuonna 2020 (72 hakemusta).

Kalusto- ja rakennushankkeiden määräraha vuodelle 2021

Hallituksen 26.11.2020 hyväksymän vuoden 2021 varojen käyttösuunnitelman mukaan avustusta voidaan vuonna 2021 kalustohankkeisiin myöntää 1 800 000 euroa ja rakennushankkeisiin 1 600 000 euroa, yhteensä 3 400 000 euroa. Vuoden 2021 rakennushankkeiden avustuspäätökset tehtiin kokouksessa 24.3.2021 ja yksi päätös kokouksessa 21.5.2021. Avustuspäätös rakennushankkeisiin oli yhteensä 2 145 025 euroa.

Palosuojelurahasto huomioi tukea myöntäessään aluehallintovirastojen ilmoittaman hankkeiden tärkeysjärjestyksen, alueellisen määrärahaziintion sekä hakuohjeen mukaiset kalustohankkeet.

Päätös

Rahastoon saapui 79 kalustohankehakemusta.

Myönteisiä kalustohankepäätöksiä tehtiin 51 hankkeeseen, mikä vastaa 64,6 % haetusta

(vuonna 2020 myönteinen päätös tehtiin 52 hankkeeseen, mikä vastasi 72,2 % haetusta, vuonna 2019 myönteinen päätös tehtiin 64 hankkeeseen mikä vastasi 76,2 % haetusta).

Pelastuslaitoksilta saapui yhteensä 63 hankehakemusta, joista myönteinen päätös tehtiin 35 hankkeeseen (55,6 %).

Myönteiset kalustohankepäättösesitykset pelastuslaitoksille:

- 25 pelastuslaitosten raskaaseen ajoneuvokalustoon
- 3 pelastuslaitosten kevyisiin ajoneuvoihin
- 6 pelastuslaitosten väestöhälytinhankkeisiin
- 1 pelastuslaitosten erityiskalustoon

Yhteensä 35 hanketta, 1 836 901 euroa.

Sopimuspalokunnista saapui 16 hakemusta, joista myönteinen päätös tehtiin kaikkiin 16 hankkeeseen (100 %).

Myönteiset kalustohankepäättösesitykset sopimuspalokunnille:

- 2 sopimuspalokunnan raskaaseen ajoneuvokalustoon
- 9 sopimuspalokuntien kevyisiin ajoneuvoihin
- 3 sopimuspalokuntien veneisiin
- 1 sopimuspalokuntien mönkijään
- 1 erityiskalustoon

Yhteensä 16 hanketta, 389 698 euroa.

Sopimuspalokunnille myönnettiin kalusto- ja rakennushankehaun kautta vuonna 2021 yhteensä 953 524 euroa. Tästä 563 826 euroa myönnettiin sopimuspalokuntien rakennushankkeisiin rahaston hallituksen kokouksessa 31.3.2020 ja 389 698 euroa myönnettiin kalustohankkeisiin kokouksessa 21.5.2021.

Päätös kalustohankkeisiin on yhteensä 2 226 599 euroa.

Myönteisten kalustohankkeiden jakauma vuonna 2021 aluehallintovirastoittain (vieressä vastaavat vuoden 2020 tiedot):

Alue	Vuosi 2021 päätös / haettu, kpl	Vuosi 2020 päätös / haettu, kpl
Etelä-Suomi	19 / 31	22 / 31
Lounais-Suomi	8 / 12	6 / 12
Länsi- ja Sisä-Suomi	9 / 14	11 / 14
Itä-Suomi	8 / 9	7 / 8
Pohjois-Suomi	5 / 5	1 / 1
Lappi	2 / 3	4 / 5
Ahvenanmaa	0 / 5	1 / 1
Yhteensä	51 / 79	52 / 72

Myönteiset kalustopäätökset AVI-alueittain tarkasteltuna

Etelä-Suomen yhdeksästätoista myönteisestä kalustohankepäätöksestä kaksitoista kohdistui pelastuslaitosten raskaaseen ajoneuvokalustoon, yksi pelastuslaitoksen väestöhälytinhankintaan sekä kuusi sopimuspalokuntien kevyeen ajoneuvoon.

Lounais-Suomen kahdeksasta myönteisestä kalustohankepäätöksestä kaksi kohdistui pelastuslaitosten raskaaseen ajoneuvokalustoon, yksi sopimuspalokunnan raskaaseen ajoneuvokalustoon, kaksi sopimuspalokuntien kevyeen ajoneuvoon, yksi sopimuspalokunnan mönkijän hankintaan, yksi sopimuspalokunnan veneen hankintaan sekä yksi sopimuspalokunnan erityiskalustoon.

Länsi- ja Sisä-Suomen yhdeksästä myönteisestä kalustohankepäätöksestä neljä kohdistui pelastuslaitosten raskaaseen ajoneuvokalustoon, kaksi pelastuslaitosten väestöhälytinhankintaan, yksi sopimuspalokunnan raskaaseen ajoneuvokalustoon sekä kaksi sopimuspalokuntien veneen hankintaan.

Itä-Suomen kahdeksasta myönteisestä kalustohankepäätöksestä kolme päätöstä kohdistui pelastuslaitosten raskaaseen ajoneuvokalustoon, kaksi pelastuslaitosten kevyeen ajoneuvoon, kaksi pelastuslaitosten väestöhälytinhankintaan sekä yksi pelastuslaitoksen erityiskalustoon.

Pohjois-Suomen viidestä myönteisestä kalustohankepäätöksestä kaksi kohdistui pelastuslaitosten raskaaseen ajoneuvokalustoon, yksi pelastuslaitoksen kevyeen ajoneuvokalustoon, yksi pelastuslaitoksen väestöhälytinhankintaan sekä yksi sopimuspalokunnan kevyeen ajoneuvokalustoon.

Lapin kaksi myönteistä kalustohankepäätöstä kohdistui pelastuslaitosten raskaaseen ajoneuvokalustoon.

Vuoden 2021 kalustohankkeiden varojen käyttösuunnitelman toteutuma

Kalusto- ja rakennushankepäätöksiä on perinteisesti käsitelty rahastossa yhtenä kokonaisuutena. Vuoteen 2012 saakka rakennus- ja kalustohankepäätökset valmisteltiin sekä päätettiin samassa kokouksessa, jolloin niillä oli yhteinen budjetti.

Rahaston hallituksen hyväksymän vuoden 2021 varojen käyttösuunnitelman mukaan voidaan rakennus- ja kalustohankkeisiin antaa uusia päätöksiä yhteensä 3 400 000 euron arvosta. Vuoden 2021 rakennushankkeiden avustuspäätökset ovat 2 145 025 euroa ja kalustohankkeiden avustuspäätökset 2 226 599 euroa, yhteensä 4 371 624 euroa. Vuoden 2021 varojen käyttösuunnitelma rakennus- ja kalustohankkeisiin ylittyy yhteensä 971 624 eurolla.

Ylitystä esitetään, jotta rahaston pääomaa olisi mahdollista pienentää aiemmin sovitun mukaisesti. Rahaston pääoma on noussut viime vuosina ja se on vuoden 2020 tuottojäämän kirjauksen jälkeen 10 276 171,32 euroa. Tilintarkastaja pyysi vuosiyhteenvedossaan 20.3.2020 rahastoa selvittämään, onko sen pääoman kasvattaminen edelleen tarkoituksenmukaista. Rahaston hallitus päätti kokouksessaan 31.3.2020 tulevina vuosina pyrkiä maltillisesti vähentämään rahaston pääomaa. Edelleen 26.11.2020 hyväksytyyn Palosuojelurahaston vuoden 2021 tulostavoiteasiakirjan mukaan hankkeiden alitoteutumisesta johtuva sitoumusten vapautuminen voidaan ottaa huomioon suunnitelmavuoden avustusten jaossa esimerkiksi kalusto- ja rakennushankkeissa.